

Flora en fauna op diverse locaties -PIA- in Amstelveen 2008



Flora en fauna op diverse locaties -PIA- in Amstelveen 2008

december 2008

Opdrachtgever: Gemeente Amstelveen

Uitvoering: b&d natuuradvies, mevr. B. Besteman
W.G. Plein 173 1054 SC Amsterdam tel. 020-6853645
dhr. F. van der Vliet

Foto: Zandlichaam bij locatie Middenwaard



Inhoud

Inhoud	1
1 Inleiding	2
1.1 Achtergrond	2
1.2 Doel	2
1.3 Leeswijzer	2
2 Werkwijze	3
2.1 Onderzoekslocaties	3
2.2 Vleermuizen	4
2.3 Broedvogels	5
2.4 Amfibieën en ringslang	5
2.5 Vissen	5
2.6 Planten	5
3 Resultaten	6
3.1 Roelof Venemaschool, Laan Rozenburg 15 - 17	6
3.2 Van Heuven Goedhartlaan 933	7
3.3 Zonnestein 66	9
3.4 Amstelveencollege, Tulpenburg (PIA)	11
3.5 Lelyplantsoen	12
3.6 Klaasje Zevensterstraat	14
3.7 Uilenstede oost	15
3.8 Machineweg	18
3.9 Amsteleiland (t.h.v. scheepswerf)	20
3.10 Lindenlaan 315-323	22
3.11 Notenlaan 4-8/ Appellaan 6	23
3.12 Marne/Middenwaard (incl. Marne 127-132)	25
3.13 ROC, Zetterij	28
3.14 Startbaan Amstelveen college (PIA)	30
4 Conclusies en aanbevelingen	32
4.1 Conclusies en aanbevelingen vogels	33
4.2 Conclusies en aanbevelingen vleermuizen	34
4.3 Conclusies en aanbevelingen overige dieren: zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen	34
4.4 Conclusies en aanbevelingen planten	34
Literatuur	35

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De gemeente Amstelveen wil zorgvuldig omgaan met de natuur op haar grondgebied. Daarom laat de gemeente bij ruimtelijke ingrepen onderzoeken of er beschermde planten en dieren zijn die daarvan schade kunnen ondervinden. In 2005 startte b&d Natuuradvies met onderzoek van de locaties binnen het project 'PIA1' (Project Integraal Huisvestingplan Onderwijs en Accommodatiebeleid 1). Daarnaast werden enkele andere locaties onderzocht op beschermde flora en fauna. In 2008 worden weer enkele 'PIA-locaties' en diverse andere locaties geïnventariseerd. De resultaten van de inventarisatie in 2008 zijn in dit rapport samengebracht.

Het gaat op de diverse locaties om diverse ingrepen zoals interne verbouwingen, uitbreiding van bestaande gebouwen of complete nieuwbouw. Op basis van algemene kennis van de flora en fauna in Amstelveen en de luchtfoto's wordt ingeschat op welke locaties welke (streng) beschermde planten en dieren te verwachten zijn. Tijdens de eerste veldbezoeken wordt besloten hoe intensief dit uitgebreide onderzoek moet zijn.

De inventarisaties zijn uitgevoerd door E.C.O. Logisch (vissen), F. van der Vliet (fauna) en N. de Bakker en B. Besteman (flora).

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek en dit rapport is:

- een overzicht te bieden van aanwezige beschermde flora en fauna op de onderzochte locaties;
- mogelijke negatieve effecten te signaleren veroorzaakt door de ingrepen op beschermde flora en fauna uit tabel 2 en 3 van het ministerie van LNV (LNV 2005);
- indien er mogelijk een negatief effect is, adviseren over mitigerende maatregelen en eventueel een ontheffingsaanvraag of vervolgonderzoek.

1.3 Leeswijzer

In dit rapport geeft hoofdstuk 2 een overzicht van de in 2007 onderzochte locaties en de onderzoeksmethoden. De exacte gebiedsgrenzen waar per locatie de geplande (verbouwings)werkzaamheden worden uitgevoerd zijn niet altijd duidelijk of nog niet bekend. Daarom zijn de grenzen van het geïnventariseerde gebied in het veld bepaald en globaal aangegeven op de kaartjes in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk staan de bevindingen van het veldonderzoek en adviezen hoe hier per locatie mee moet worden omgegaan. De algemene conclusies, aanbevelingen en discussiepunten komen in hoofdstuk 4 aan de orde.

2 Werkwijze

In dit hoofdstuk worden de werkwijzen van de planten-, vis-, amfibie-, broedvogel- en vleermuisinventarisatie beschreven. De exacte gebieden waar per locatie de geplande werkzaamheden worden uitgevoerd zijn niet duidelijk of nog niet bekend. Daarom zijn de grenzen van het geïnventariseerde gebied in het veld bepaald. Deze grenzen zijn aangegeven op de kaartjes en luchtfoto's in hoofdstuk 3. Er kan dus een te groot of te klein gebied geïnventariseerd zijn. De gemeente Amstelveen kan zodra de plannen duidelijker zijn, aanvullende inventarisaties laten uitvoeren.

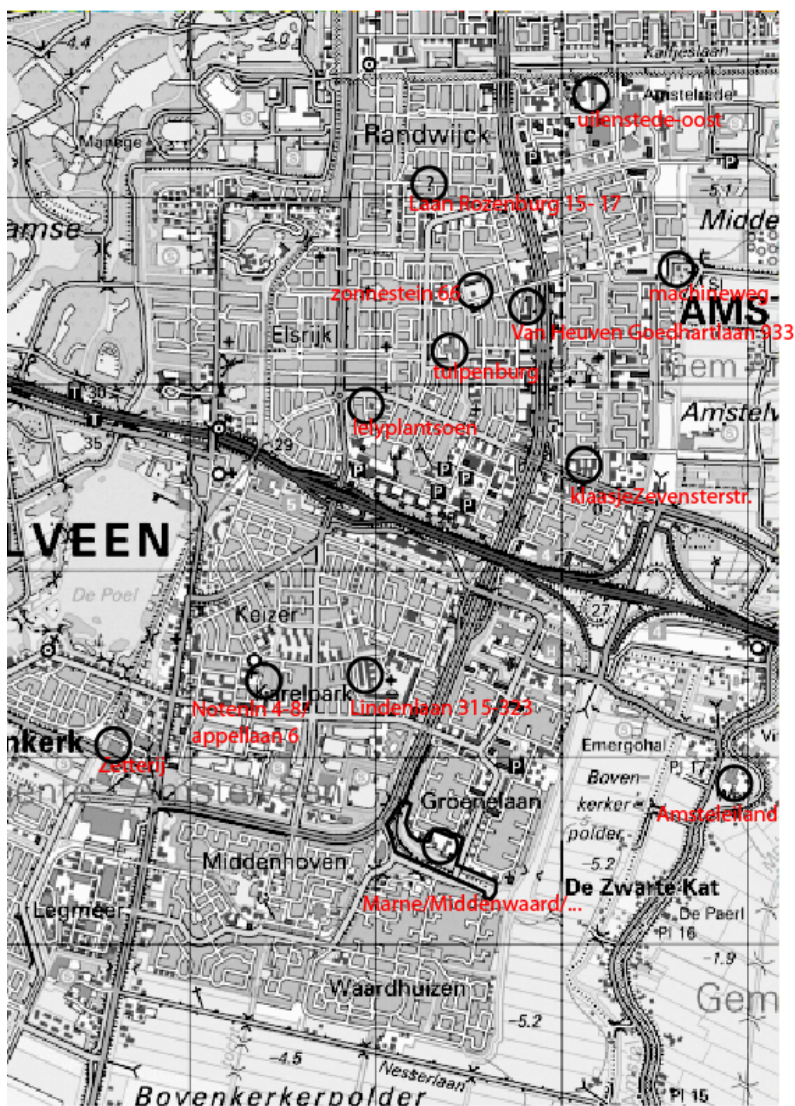
2.1 Onderzoekslocaties

In overleg met Paul van den Bergh (Adviseur Milieuregie) van de gemeente Amstelveen zijn de onderzoekslocaties voor 2008 vastgesteld. De locaties zijn op kaart 2.1 aangegeven. Tabel 2.1 geeft een overzicht van deze locaties met de onderzoeksdata per soortengroep. De waarnemingen van de overige diersoorten zijn gedaan tijdens het veldwerk voor de genoemde groepen.

Naam	Adres	Vleermuisen	Vogels	Amfibieën	Vissen	Planten
Roelof Venemaschool	Laan Rozenburg 15-17	4-5, 12/13-6, 27-8	4-5, 12-6	*	^	22-4, 15-7
	Van Heuven Goedhartlaan 933	4-5, 8-6, 27-8	15-4, 4-5, 8-6	*	15-4	22-4, 15-7
	zonnestein 66	4-5, 8-6, 27-8	15-4, 4-5, 8-6	*	^	22-4, 15-7
Amstelveencollege	Tulpenburg (PIA)	4-5, 8-6, 27-8	15-4, 4-5, 8-6	*	^	22-4, 15-7
Lelyplantsoen	Lelyplantsoen (ivm uitbreiding onderzoeksgebied)	4-5, 15-6, 27-8	6-5, 27-5, 14-6	*	^	22-4, 15-7
	Klaasje Zevensterstraat 67	29-6, 23-7, 27-8	27-5, 16-6, 23-6	*	^	22-4, 10-6,
	Uilenstede oost	27-5, 23-6, 27-8	15-4, 27-5, 13-6	*	15-4	22-4, 10-6
	Machineweg	27-5, 23-6, 27-8	onderzocht in '07	onderzocht in '07	15-4	onderzocht in '07
	Amsteleiland (t.h.v. scheepswerf)	27-5, 23-6, 27-8	30-4, 18-5, 15-6	*	moet nog zie verder	6-5, 15-7
Marne/Middenwaard	Lindenlaan 315-323	18-5, 8-6, 29-8	15-4, 4-5, 8-6	*	15-4	22-4, 10-6
	Notenlaan 4-8/ Appellaan 6	18-5, 8/9-6, 29-8	18-5, 9-6	*	^	22-4, 10-6
	Marne/Middenwaard (incl marne 127-132)	18-5, 5/6-6, 28-8	15-4, 4-5, 22-5	*	15-4	22-4, 10-6, 17-7
ROC	Zetterij	18-5, 5/6-6, 28-8	6-5, 21-5, 14-6	*	^	8-5, 15-7
Amstelveencollege	Sportpark startbaan_sportlaan	onderzocht in '06 en '07	onderzocht in '06 en '07	onderzocht in '06 en '07	15-4	onderzocht in '06 en '07

Tabel 2.1: Overzicht van de schoollocaties en data van inventarisatie per soortengroep in 2008, tenzij anders vermeld. * gelijktijdig met vogel- en vleermuisonderzoek gedaan. ^ niet gedaan omdat werd verondersteld dat het water niet door de ingrepen wordt beïnvloed of omdat er geen water in het plangebied voorkomt.

Kaart 2.1: de onderzoekslocaties 2008 in Amstelveen.



2.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn nacht- en schemerdieren die zich overdag afhankelijk van de soort verschuilen in een holle boom of op een donkere, rustige plaats in gebouwen. Alle Nederlandse vleermuizen zijn insecteneters, die 's nachts vliegend hun eten verzamelen. Met een speciale detector, de zgn. batdetector, zijn de geluiden van de vleermuizen hoorbaar. Verschillende soorten zijn van elkaar te onderscheiden door hun soortspecifieke geluiden.

Het aantal bezoeken per locatie is tijdens het veldwerk bepaald. De bezoeken in de kolonietijd (juni en juli) zijn uitgevoerd in de nacht. In de paartijd, vanaf ongeveer half augustus tot eind september, vonden de bezoeken in de late avonduren plaats. In de kolonietijd zoeken de vleermuizen hun dagverblijfplaats op, en vliegen zij enige tijd voor de invliegopening rond. Dit zogeheten zwermgedrag vereenvoudigt het opsporen van vleermuisverblijfplaatsen. In de paartijd vliegt het territoriumhoudende mannetje in de late avonduren roepend bij zijn verblijfplaats rond en probeert vrouwtjes te lokken. Dergelijke mannetjes dan goed op te sporen.

2.3 Broedvogels

Het vaststellen van de vogelterritoria is zoveel mogelijk uitgevoerd volgens de richtlijnen uit de 'Handleiding Broedvogel Monitoring Project SOVON' (Van Dijk 2004). Bij 7 tot 10 bezoeken is geen volledige broedvogelinventarisatie uitgevoerd. Het aantal bezoeken per locatie is tijdens de uitvoering van het veldwerk bepaald. Wanneer er geen nieuwe soorten meer werden verwacht werd de inventarisatie gestaakt. De nadruk lag op het vaststellen van broedgevallen in de (school)gebouwen. Aangezien de ingrepen in en rond de schoolgebouwen ons niet bekend waren, is ook het omliggende groen geïnventariseerd. Waargenomen soorten waarvan op basis van twee bezoeken geen territorium kon worden vastgesteld, zijn vermeld als 'aanwezig'.

2.4 Amfibieën en ringslang

Tijdens het vogel- en vleermuisonderzoek is gelet op beschermde amfibieën en reptielen (m.n. de ringslang). Er waren geen locaties waar streng beschermde amfibieën of reptielen op voorhand werden verwacht. Ze zijn ook niet gevonden. Op locaties met water dat van belang kan zijn voor amfibieën is ook visonderzoek uitgevoerd. Waarnemingen en bijzonderheden zijn vermeld bij de resultaten.

2.5 Vissen

De inventarisaties vonden plaats door de watergangen steekproefsgewijs te bemonsteren met een zogenaamd amfibieënnet. Hierbij wordt richting de kopse kanten van de watergang gevist, waardoor de vis enigszins bijeen wordt gedreven. Alle zones van de watergangen worden bemonsterd, met extra aandacht voor de bodemzone in verband met de mogelijke aanwezigheid van de kleine modderkruiper. De monsterpunten worden uitgezocht op basis van biotoop en potentie voor vissen. Deze monsterpunten liggen ongeveer 10 meter uit elkaar. Schade aan de aanwezige natuur wordt zoveel mogelijk beperkt door zorgvuldig handelen. Vertroebeling van het water is echter niet te voorkomen, doordat met name voor het inventariseren van de kleine modderkruiper de bodem omgewoeld moet worden. Alle gevangen vissen zijn na inventarisatie teruggezet.

2.6 Planten

De locaties zijn in het voorjaar en in de zomer geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde (en Rode Lijst-)planten. Het voorjaarsonderzoek vond plaats in april en begin mei, het zomeronderzoek in juni en juli. Naamgeving van de planten is volgens Van der Meijden (1996).

3 Resultaten

3.1 Roelof Venemaschool, Laan Rozenburg 15 - 17

Kaart 3.1: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (onderzoeksdata: 4 mei, 12/13 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen en 1 foeragerende ruige dwergvleermuis.

Eén dwergvleermuis werd waargenomen in de Terschellingstaat, nabij de groensingel langs het speelterrein van de school. De andere vleermuizen boven het pleintje bij de noodlokalen aan de westzijde.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

Dit bezoek vond plaats tegen middernacht en later in de nacht tegen de ochtendschemering.

3e bezoek: 3 gewone dwergvleermuizen en 1 ruige dwergvleermuis rond de stenen schoolgebouwen.

Er is geen aanwijzing gevonden dat vleermuizen de schoolgebouwen als dagverblijfplaats benutten. Mogelijkheden hiervoor lijken de gebouwen ook niet of nauwelijks te hebben.

Vogels (onderzoeksdata: 4 mei, 12 juni)

Territoria van: koolmees, winterkoning, merel, houtduif.

Aanwezig: heggenmus, Turkse tortel.

De vogels zijn alle waargenomen in het westelijk deel van de locatie (bosplantsoen en veld met grote bomen).

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Er komt geen water voor in onderzoeksgebied, er is dus geen visonderzoek gedaan.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** enkele pollen in het sierplantsoen ten oosten van de school en enkele vlakken met een totale bedekking tussen 1 en 5 m² in het bosplantsoen langs Laan Rozenburg.

Rondom de school ligt een verhard speelterrein (oost, zuid en west), gazon en aan de noordzijde sierplantsoen en gazon. Het geheel is omgeven door opgeschoten sierplantsoen met enkele bomen. Aan de oostzijde groeien in het sierplantsoen enkele voorjaarsbloeiers. Langs de Flevolaan en Wieringerstraat ligt een veld met prachtige grote bomen. Er zijn noodlokalen geplaatst op het veld. Ten noorden van dit veld ligt langs de Laan Rozenburg een mooi bosplantsoen met onder meer daslook en Ribes spec. De kwaliteit van het bosplantsoen lijkt bij het zomerbezoek afgenomen te zijn, waarschijnlijk doordat er intensief gespeeld wordt.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen en de ontwikkeling van deze locatie is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd. Volgens de kaart met de bouwenvelop van de gemeente Amstelveen van 30-1-2008 blijven de locaties met vleermuizen grotendeels hetzelfde karakter houden (speelterrein en plantsoen). Indien het veld en de bosplantsoenen worden aangetast moet de conclusie wellicht worden aangepast.

Er is **ontheffingsaanvraag nodig** als exemplaren **daslook** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

Aanbevelingen

De grote bomen (iep, linde, populier) op deze locatie lijken zeer geschikt als onderdeel van het broedbiotoop van grote bonte specht en zwarte kraai. Indien deze bomen moeten sneuvelen dan wordt onderzoek naar die soorten in de winter aanbevolen.

Behoud het aanwezige groen en in het bijzonder de grote bomen. Indien dit niet kan, kap dan de begroeiing in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de sloop en na controle op nesten eventueel aanwezige nestkasten en begroeiing op de gevels. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

3.2 Van Heuven Goedhartlaan 933

Kaart 3.2: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (onderzoeksdata: 4 mei, 8 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2 foeragerende ruige dwergvleermuizen en 1 foeragerende gewone dwergvleermuis.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

3e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

Bij de zuidgevel van het naastgelegen flatgebouw hielden zich op 4 mei een roepend mannetje ruige dwergvleermuis en een roepend mannetje gewone dwergvleermuis op. Bij de oostelijke kopgevel van de flat was activiteit van een groepje gewone dwergvleermuizen. Er waren veel sociale geluiden te horen (roepend mannetje?) en de vleermuizen vlogen dicht bij de gevel met open stootvoegen rond. Dat de vleermuizen daadwerkelijk via stootvoegen in de spouw krogen werd echter niet geconstateerd. Bij de volgende bezoeken waren er geen vleermuizen bij het flatgebouw aanwezig.

Op enige afstand, op Duivelandse laan 3, is naar aanleiding van een melding een kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis gevonden. Het betrof een kolonie van minstens 30 vrouwtjes met jongen.

Vogels (bezoekdata: 15 april, 4 mei, 8 juni)

Territoria van: merel.

Aanwezig: roodborst, waterhoen.

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Vissen

Op deze locatie zijn **geen vissoorten** aangetroffen.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** meer dan 100m² in nagenoeg alle (bos)plantsoenen, net buiten het plangebied in de berm van de Beneluxbaan **ruig klokje** 20-50 ex. en **akkerklokje** 1 ex. Rode lijstsoort: diverse soorten (zie kader).

Soorten gevonden in de berm van de Beneluxbaan ter hoogte van locatie Van Heuven Goedhartlaan 933:

- gewone agrimonie
- kleine ratelaar
- grote centaurie
- grijskruid
- wondklaver
- zwarte toorts
- toors genus
- blaasilene
- rimpelroos
- eglantier
- walstro
- Lange ereprijs
- ruit (aelslaet) e.v.a.

Het onderzochte gebied bevat de volgende elementen: grasveld met goed verzorgd plantsoen met bomen in de noordwesthoek; het uiteinde van een vijver met verlandingsvegetatie, het water is troebel en er ligt veel organisch materiaal op de bodem; bosplantsoen langs de Beneluxbaan en rondom een speelplekje. In de (bos)plantsoenen staat zeer veel daslook en langs het water moerasspirea. De bedekking door daslook beslaat meer dan 100 m². In het intensief verzorgde plantsoen staat relatief weinig daslook. Langs de Beneluxbaan, vooral in het schrale deel tussen fietspad en rijweg, groeit een rijke vegetatie. Ruig klokje groeit aan de rand van bosplantsoen in de berm van de Beneluxbaan, waarschijnlijk net buiten het plangebied, echter de aansluitende berm in het plangebied was gemaaid en kon dus niet goed onderzocht worden. Het kader hiernaast geeft een lijstje met waargenomen, bijzondere soorten, waaronder veel Rode lijstsoorten. Ook buiten het plangebied maar direct naast het flatgebouw groeide citroenmelisse.

Conclusie

Er is **ontheffingsaanvraag nodig** als exemplaren **daslook** en **ruig klokje** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

In het naastgelegen flatgebouw bevindt zich waarschijnlijk een winterverblijfplaats van gewone en/of ruige dwergvleermuis.

Aanbevelingen

Indien bomen bij de ingrepen moeten sneuvelen, onderzoek dan eerst in de winterperiode de locatie op holten van grote bonte specht en op nesten van zwarte kraai.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap dan het bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4. Behoud ook de soortenrijke (schrale) vegetatie die langs de Beneluxbaan.

Bij ingrepen aan het naastgelegen flatgebouw aan de Van Heuvengoedhartlaan is nader onderzoek nodig naar vleermuizen.

3.3 Zonnestein 66

Kaart 3.3: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied Zonnestein 66 aan, het paarse kader het onderzochte gebied in 2007 (Zonnestein 64).



Vleermuizen (onderzoeksdata: 4 mei, 8 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2 gewone dwergvleermuizen boven waterloop aan westzijde.

2e bezoek: 2 gewone dwergvleermuizen rond bomenrij westzijde en 1 boven waterloop.

3e bezoek: ca. 5 gewone dwergvleermuizen aan de rand van Zonnestein tussen de waterloop en het gebouw.

Het gebouw is op het oog ontoegankelijk voor vleermuizen.

Vogels (bezoekdata: 15 april, 4 mei, 8 juni)

Territoria van: houtduif, zwarte kraai, koolmees, pimpelmees, merel (2), roodborst.

Aanwezig: sijs, staartmees.

Alle vogels zijn aangetroffen in de begroeiing rond het gebouw en in de zoom met bomen en struiken langs de waterloop.

Ten noordwesten van het gebouw zit hoog in een populier waarschijnlijk een nestholte van grote bonte specht (Besteman en Kragten 2008). Ook werden diverse voedselbomen gevonden.

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Volgens bouwenvelop van Amstelveen met datum 31-11-2007 blijft het aan de planlocatie grenzende water onaangetast, daarom is geen visonderzoek gedaan.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: geen.

Ten westen van het gebouw ligt bosplantsoen met veel speenkruid en soorten als schijnaardbei, akkerkool en opslag van kornoelje in de ondergroei. Er staat een voedselboom voor spechten (Spaanse aak) en in één van de populieren zit waarschijnlijk een nestholte (Besteman en Kragten 2008). In 2005 groeide aan de rand van het plantsoen vlak naast het gebouw één exemplaar gele helmbloem (De Bakker et al. 2005a). Deze is in de herfst van 2005 en in 2008 niet opnieuw gevonden. Langs Zonnestein en het grasveld liggen sierplantsoenen. In 2005 groeide in de sierplantsoenen her en der brede wespenorchis (De Bakker et al. 2005a). Deze is in 2008 niet gevonden maar kan heel goed weer opslaan. Nu is een groot deel van het gazon kaal en afgezet met hekken. Zowel het bosplantsoen als de sierplantsoenen en gazons om het gebouw heen zien er zeer verzorgd uit.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen op deze locatie is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Als waterloop met bomen en bosplantsoen behouden blijft, blijft ook het vleermuisfoerageergebied aanwezig.

Er zijn spechtenholten en meerdere voedselbomen aangetroffen in het plangebied. Indien bomen met spechtenholten sneuvelen wordt geadviseerd ontheffing aan te vragen voor grote bonte specht. Op de kaart met de bouwvelop met datum 31-11-2007 geleverd door de gemeente Amstelveen, lijken de bomen die er toe doen gespaard te worden. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Aanbevelingen

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, voer dan de kap uit in de wintermaanden na controle op nesten. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

Waarnemingen onderzoek 2005 (De Bakker et al. 2005a)

Vogels

Gebouw: geen broedvogels. Struweel rond gebouw: territoria van merel (2). Bosplantsoen langs water: territoria van merel (2), zwartkop, winterkoning (2), wilde eend, pimpelmees, staartmees, koolmees, houtduif. Aanwezig: vink, ekster, zanglijster.

Vleermuizen

1^e bezoek: 2 foeragerende dwergvleermuizen bij ingang. 2^e bezoek: 3-5 foeragerende dwergvleermuizen rond gebouw. Er zijn geen vleermuisverblijfplaatsen in het schoolgebouw vastgesteld.

Planten

Beschermde planten: gele helmbloem (verdwenen in juli 2005), brede wespenorchis.

3.4 Amstelveencollege, Tulpenburg (PIA)

Kaart 3.4: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (onderzoeksdata: 4 mei, 8 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 3 dwergvleermuizen, 1 ruige dwergvleermuis.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

3e bezoek: 1 laatvlieger, 1 gewone dwergvleermuis.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er zich vleermuisverblijfplaatsen in de gebouwen bevinden.

Vogels (bezoekdata: 8 april, 4 mei, 8 juni)

Territoria van: houtduif (2), winterkoning, merel.

Aanwezig: kauw, wilde eend, ekster.

Bij een weggezaagde tak van een grote boom (iep?) ten noordwesten van het gebouw met binnenplaats zat in juli 2008 een holte, mogelijk van een grote bonte specht.

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Er is geen water op de locatie dus is er geen visonderzoek gedaan.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: gewone vogelmelk, brede wespenorchis.

Om het pand liggen al dan niet verwaarloosde sierplantsoenen. Er is een voormalig plein met ruderaal vegetatie met soorten als: riet, heermoes, guldenroede en opslag van kornoelje. Het is overgroeid door grassen. Aan de noordwestzijde en elders langs de randen staan grote bomen. In het hoog opgeschoten plantsoen aan de noordzijde van het gebouw groeit vogelmelk (5-50 exemplaren) en brede wespenorchis (1 ex.). Er groeit ook wilde hyacint en Aaronskelk.

Conclusie

Mogelijk is er een spechtenholte in het plangebied. Daarom wordt geadviseerd ontheffing aan te vragen voor grote bonte specht indien de boom met spechtenholte moet sneuvelen.

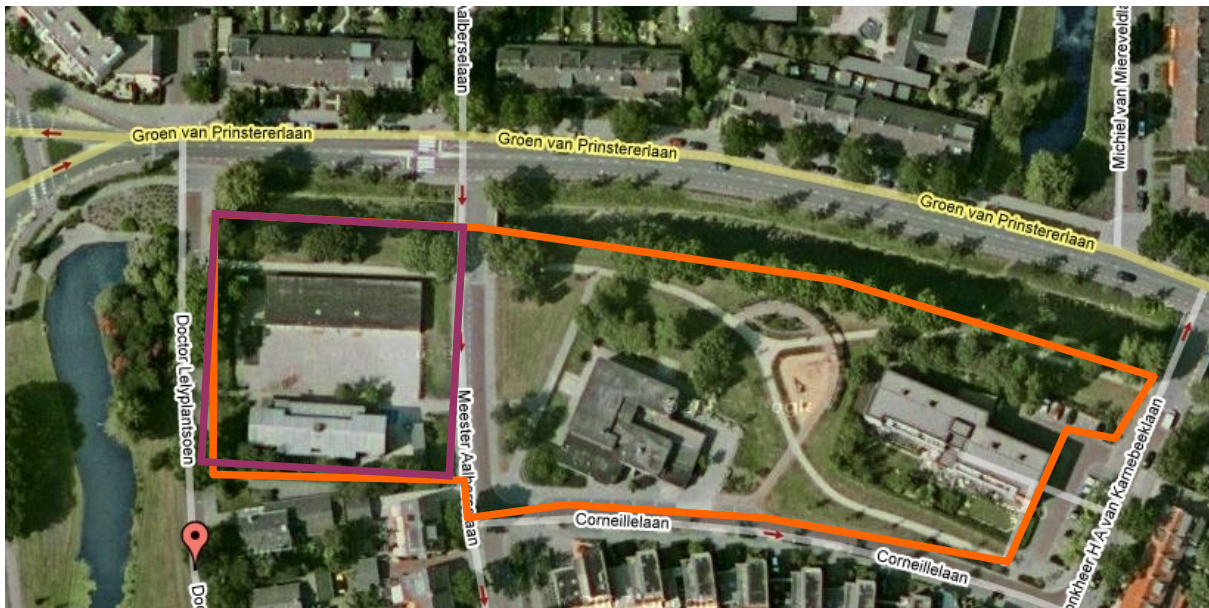
Voor de sloop van de opstallen op deze locatie is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Aanbevelingen

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap of verwijder het groen/bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de sloop, maar na controle op nesten, eventueel aanwezige nestkasten en gevelbegroeiing zoals klimop. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

3.5 Lelyplantsoen

Kaart 3.5: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan, het paarse kader het onderzocht gebied in 2006.



Vleermuizen (bezoekdata: 4 mei, 15 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 7 gewone dwergvleermuizen.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

3e bezoek: 5 gewone dwergvleermuizen.

De meeste vleermuizen zijn waargenomen boven de waterloop langs de Groen van Prinstererlaan. In het gedeelte dat reeds in 2006 is onderzocht (zijde Keizer Karelweg) werden op 4 mei 2008 5 gewone dwergvleermuizen waargenomen (4 boven de waterloop en 1 bij het schoolgebouw) en 1 laatvlieger. Op 15 juni waren geen vleermuizen aanwezig en op 27 augustus vlogen boven de waterloop 3 á 4 gewone dwergvleermuizen.

Er is geen aanwijzing gevonden dat vleermuizen in de gebouwen verblijven.

Vogels (bezoekdata: 6 mei, 27 mei, 14 juni)

Territoria van: merel, winterkoning.

Aanwezig: houtduif, ekster, wilde eend.

Aan de Jonkheer H.A. van Kamerbeeklaan staat bij het water een grote wilg met een holte in een dikke tak. Het is onduidelijk of het een spechtenholte is. Achter

Het Pallet Noord, tussen woning en school staat een boom die geheel begroeid is met klimop. Er kon niet geconstateerd worden of er holten aanwezig waren.

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Er is geen visonderzoek uitgevoerd omdat werd verwacht dat er in het aangrenzende water geen werkzaamheden gaan plaatsvinden.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook**.

Rondom de gebouwen ligt traditioneel beheerd groen (gazons, sierplantsoen, tuin, bloembakken). De daadwerkelijk als tuin ingerichte delen en de bloembakken bleven buiten beschouwing. Langs het water staat een rij bomen. Achter Het Pallet Noord staat aan het water een groep taxussen waar houtduiven zaten te rusten. Er groeit een kleine plek (3 m²) daslook onder. Gezien de vele paadjes wordt er ook door kinderen in gespeeld.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen op deze locatie is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Er is geen ontheffingsaanvraag nodig voor vleermuizen, ervan uitgaande dat de waterloop en het groen daarlangs behouden blijven.

Er is ontheffingsaanvraag nodig als de boom met spechtenholten aan de Jonkheer H.A. van Kamerbeeklaan bij de ingrepen sneuvelt.

Er is **ontheffingsaanvraag** nodig als exemplaren **daslook** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

Aanbevelingen

In het dak van het schoolgebouw hebben pimpelmezen gebroed (De Bakker *et al.* 2007a). Sloop daarom buiten het broedseizoen in de voor vogels meest veilige periode, namelijk van december t/m februari. Evengoed dient het gebouw op nesten te worden gecontroleerd. Voor het groen rond de school (bomen, struiken, klimop, nestkasten enz.) geldt ook dat het bij voorkeur tussen december en februari moet worden verwijderd. Door het onvoorspelbare broedgedrag van merel en houtduif is het nodig om het groen voor verwijdering altijd op bezette nesten te controleren. Indien bezette nesten worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

Waarnemingen onderzoek 2006 (De Bakker *et al.* 2007a)

Vogels

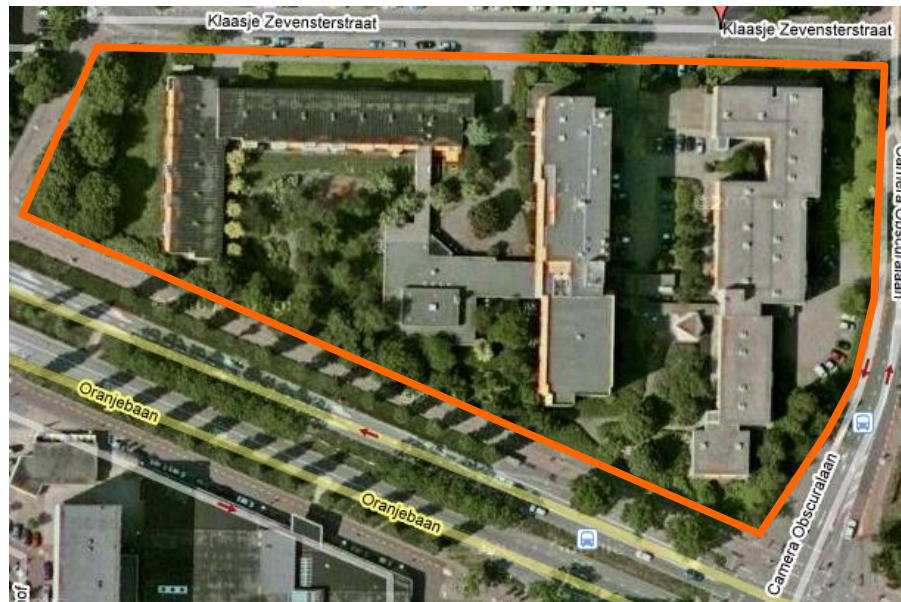
Schoolgebouw: onder de dakrand van de achterkant van het schoolgebouw (zuidzijde) broedde een pimpelmees. Het betreft een hoek van het dak waaronder de pimpelmees het dak binnen kan. Tuin achter school: territoria van merel, winterkoning, koolmees, pimpelmees, roodborst, heggemus en houtduif. Aanwezig: kauw, ekster.

Vleermuizen

1^e bezoek: -. 2^e bezoek: Er zijn geen vleermuisverblijfplaatsen in het schoolgebouw vastgesteld.

3.6 Klaasje Zevensterstraat

Kaart 3.6: : Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 29 juni, 23 juli, 27 augustus)

1e bezoek: 7 gewone dwergvleermuizen.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

3e bezoek: 1 gewone dwergvleermuis.

Op 29 juni vlogen dwergvleermuizen langs die gevels met open stootvoegen (zie locatiebeschrijving). Er werd niet geconstateerd dat ze in de muur kropen. De vleermuizen leken op insecten te jagen die bij de gevels rondvlogen. Het aantal vleermuizen was toen hoog in vergelijking met de latere bezoeken toen nog maar 1 dwergvleermuis werd waargenomen.

Vogels (bezoekdata: 27 mei, 13 juni, 23 juni)

Geen vogels aangetroffen.

Amfibieën en overige dieren

Op 29 juni werden bij de zuidoosthoek 2 egels bij elkaar aangetroffen. Er is geen water op de locatie dus is er geen visonderzoek gedaan.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** enkele exemplaren, kleine maagdenpalm minder dan 1 m² en **zomerklokje** 2 pollens, allen in het bosje omsloten door de Oranjebaan en de Zevensterstraat.

Gebouwen met platte daken zijn mogelijk geschikt voor sommige vogelsoorten. Op diverse plaatsen is er gevelbegroeiing waar vogels nesten in kunnen maken. De noord- en zuidgevel van het hoofdgebouw bevat open stootvoegen die dwergvleermuizen toegang tot de spouw kunnen bieden.

Rondom de gebouwen liggen tuinen en sierplantsoenen. De tuin die uitkijkt op de Oranjebaan is op zichzelf een klein parkje. Een opvallende plantensoort daar was Hartbladzonnebloem in meer dan 100 exemplaren. Tussen de Oranjebaan en de Zevensterstraat ligt een klein bosplantsoen/bosje dat in winter 2007 of voorjaar 2008 grondig is uitgedund. Bijna de hele struiklaag is verwijderd. Het oogst natuurlijk, maar zeer rommelig. Het is nu zeer open. De ondergroei maakt daarvan gebruik om uit te groeien. Behalve de beschermde soorten zijn ook schijnaardbei,

speenkruid, klimop, maartsviooltje en boshyacint aangetroffen. De berm van de Oranjebaan tussen rijweg en fietspad herbergt vele bijzondere soorten, waaronder hokjespeul, wondklaver, grote ratelaar, kattedoorn, en vele andere soorten. In de middenberm groeit grote kaardenbol. Er is niet grondig gekeken omdat de bermen buiten het plangebied vallen.

Conclusie en aanbevelingen

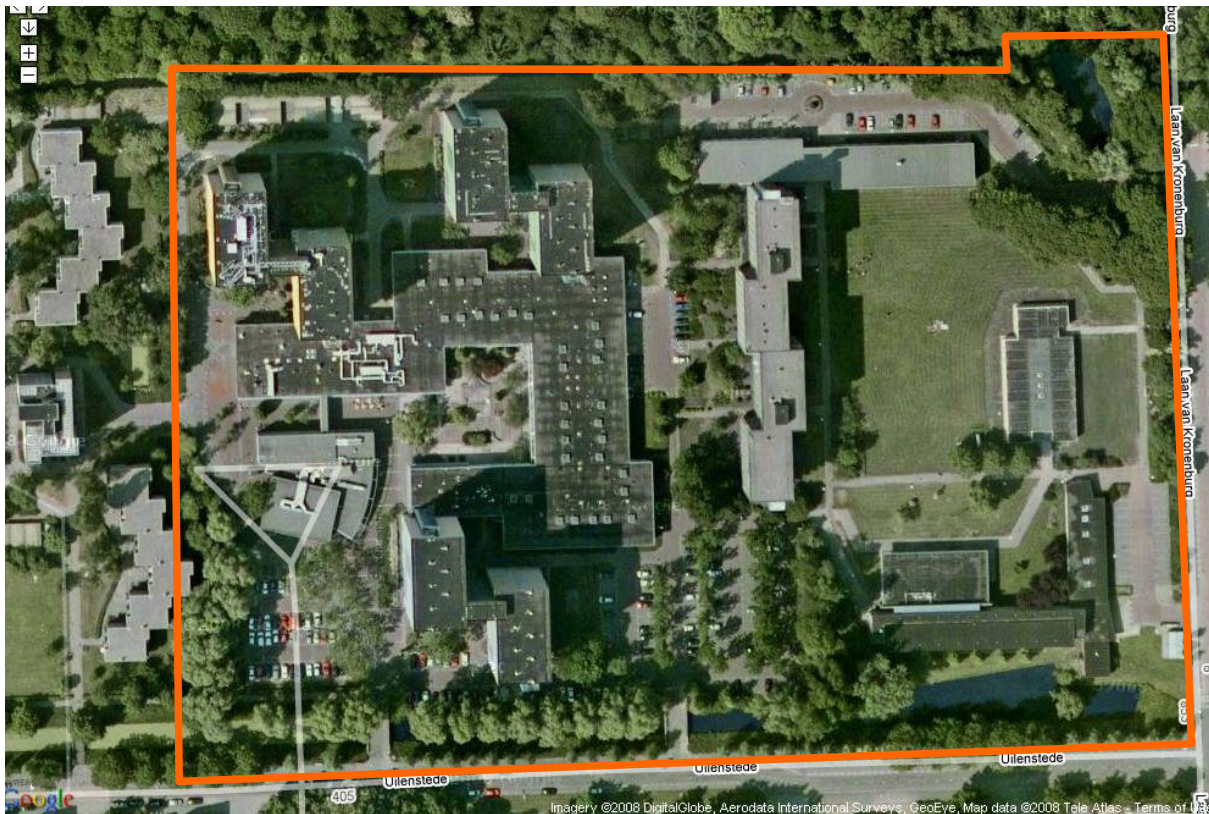
De gevels van de bebouwing zijn potentiële vleermuisverblijfplaatsen. Als deze gevels onder invloed van de ingrepen veranderen is nader onderzoek nodig om duidelijk te krijgen of het gebouw als vleermuisverblijfplaats functioneert.

Er is **ontheffingsaanvraag nodig** als exemplaren **daslook** en of **zomerklokje** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap of verwijder het groen/bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de sloop, maar na controle op nesten eventueel aanwezige nestkasten en gevelbegroeiing, zoals klimhortensia. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

3.7 Uilenstede oost

Kaart 3.7: : Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 27 mei, 23 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2-3 gewone dwergvleermuizen foeragerend bij de groenrand aan de noordzijde (Kalfjeslaan).

2e bezoek: 1 gewone dwergvleermuis foeragerend boven het meertje in de noordoosthoek; 1 gewone dwergvleermuis foeragerend bij de groenstrook aan de noordzijde.

3e bezoek: foeragerende gewone dwergvleermuizen aan noordrand (2) en midden op terrein nabij lange hoge flat; 2 territoriumhoudende mannetjes, bij zuidgevel lange hoge flat en westzijde van schoolgebouw zuidoosthoek locatie; 1 foeragerende ruige dwergvleermuis tussen bomen op parkeerterrein zuidwesthoek locatie.

De territoriumhoudende mannetjes hadden hun schuilplaats vermoedelijk in de kopgevel van de lange hoge flat en de westgevel van het schoolgebouw. Bij de school was niet duidelijk te zien welke plaats door de vleermuis bewoond zou kunnen worden. Bij de flat is het de spouwmuur die toegankelijk is via open stootvoegen.

De direct buiten de onderzoekslocatie gelegen brede sloot langs de zuidzijde van de Kalfjeslaan is de belangrijkste foerageerplaats van vleermuizen. Bij alledrie de bezoeken werden hier gewone dwergvleermuizen gehoord, op 27 mei waren het er 6 á 7.

In 28-7-2005 werd een vleermuisverblijfplaats geconstateerd aan de Meijerslaan, vlak naast het onderzoeksgebied. Op 2-8-2005 waren de dieren niet meer aanwezig. Er is aan de gemeente gemeld dat de status als vleermuisverblijfplaats bleef gelden. Het betreffende gebouw is inmiddels gesloopt. Het is aannemelijk dat ergens in de buurt nog steeds vleermuisverblijfplaatsen zijn.

Vogels (bezoekdata: 15 april, 27 mei, 13 juni)

Territoria van: ekster, waterhoen, winterkoning, houtduif, roodborst, merel.

Aanwezig: halsbandparkiet, krakeend, gaai.

De noordoosthoek, rond een meertje, is de plaats waar de meeste vogels broeden. Hier staan enkele bomen met spechtholten. Ten noorden van het water langs Uilenstede, nabij de verbreding aan de oostzijde, staat een wilg met mogelijk holten van grote bonte specht. Een eksternest bevond zich in een boom bij de zuidwesthoek van het grote grasveld.

Amfibieën en overige dieren

In de sloot langs de zuidkant van de Kalfjeslaan zijn groene kikkers gehoord.

Vissen

Aan de zuidzijde werd een rietvoorn gevangen. Aan de noordzijde van het gebied werd drie maal een tiendoornige stekelbaars aangetroffen.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** in grote aantallen vooral in de bosplantsoenen in het noorden van het onderzoeksterrein, kleine maagdenplam, brede wespenorchis.

Binnen de bebouwde oppervlakten is de locatie grotendeels versteend met kleine sierplantsoenen. Er is de beschermde soort kleine maagdenpalm geplant. Langs flats staat struweel/sierplantsoen. Er is grootschalig gedund, die plantsoenen hebben nu zelfs een ruderaal karakter. Er lijken ook soorten uitgezaaid te zijn (korenbloem, groot kaasjeskruid en pioniersoorten). Ook in andere plantsoenen lijken soorten aangebracht of verwilderd (cultivar van moederkruid, leeuwebek, citroenmelisse).

In het oosten van het onderzoeksgebied ligt een groot (speel?)veld met daar omheen onderhouden plantsoenen (struiken). Langs de randen liggen bermen of ruwe gazons met bomen, of bosplantsoenen. Doordat er veel grote bomen zijn, heeft alles een bosachtig karakter. Er is dus veel schaduw. De bermen zijn pas

omgewoeld en ruderaal of hebben een vrij ruig karakter met soorten als: glanshaver, bereklauw, bermooivaarsbek (gezaaid?), ruige zegge, fluitekruid, vogelwikke en vele andere soorten. De berm en sloot tegen het Klein Loopveld aan is lokaal begroeid met graslandvegetatie met pinksterbloem en veldzuring. Langs de noordoost zijde van het onderzoeksterrein ligt bosplantsoen, met daslook, kleine maagdenpalm, klein springzaad, hosta, en bossoorten. Ook en groeit er schuimbloem of een soort die daar sterk op lijkt (Tiarella wherryi of Tiarella x heucherella; fotoarchief b&d Natuuradvies 2042, 2043). De sloten rond Uilenstede zijn troebel en redelijk ondiep. De oevers zijn hoog en veelal beschoeid. Er zijn geen mooie water- of oevervegetaties gezien. Beschaduwing en bladval geeft het gebied geen hoge potenties voor watergangen.

Conclusie

Er is ontheffingsaanvraag nodig voor gewone dwergvleermuis als de gebouwen waar deze soort zijn paarterritoria heeft worden gesloopt. Als de gebouwen worden gerenoveerd (bijvoorbeeld isolatie) dan zijn meer gegevens nodig om te beoordelen of een ontheffingsaanvraag nodig is.

Er is ontheffingsaanvraag nodig als bomen met spechtenholten bij de ingrepen sneuvelen.

Er is **ontheffingsaanvraag** nodig als exemplaren **daslook** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

Aanbevelingen

In verschillende grote bomen zijn spechtholten aangetroffen. Een nadere inspectie in de winterperiode is aan te bevelen.

Behoud of versterk het aanwezige groen. De parkachtige situatie langs de Kalfjeslaan biedt goede kansen voor natuur. De natuur in het plangebied wordt versterkt door daarbij aan te sluiten. Indien dit niet kan, kap dan het bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de kap de aanwezige nestkasten. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen gegeven in hoofdstuk 4.

3.8 Machineweg

Kaart 3.3: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 27 mei, 23 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen boven het veldje; 1 gewone dwergvleermuis en 1 laatvlieger bij de groensingel westzijde (zijde Machineweg); 1 foeragerende gewone dwergvleermuis bij het boerenerf in de zuidoosthoek.

2e bezoek: 1 foeragerende gewone dwergvleermuis boven het veldje en 2 aan de westzijde, boven de sloot bij de brug over de Machineweg; 1 foeragerende watervleermuis boven de brede sloot aan de zuidzijde, westelijk van de onderzoekslocatie.

3e bezoek: 1 foeragerende gewone dwergvleermuis boven het veldje; 1 bij de groensingel van de Machineweg aan de noordzijde en 1 aan de westzijde; 2-3 bij het erf van de boerderij in de zuidoosthoek en 1 boven de sloot ten oosten hiervan.

Het terreintje wordt frequent door jagende vleermuizen bezocht, maar slechts bij uitzondering in grote aantallen. Bepalend is vooral de groensingel. Zowel aan de binnen- als buitenzijde verschaft deze, afhankelijk van de windrichting, een gunstige vliegplek aan vleermuizen.

Relatief gezien is het aantal vleermuizen laag ten opzichte van de zoom aan de oostzijde met erven, tuinen en bebouwing. Daar zijn 10-15 gewone dwergvleermuizen aangetroffen. De ruige dwergvleermuis en laatvlieger komen in kleine aantallen en incidenteel voor. De onderzoekslocatie maakt deel uit van een netwerk van foerageergebieden. Relatief gezien is de onderzoekslocatie van geringe betekenis.

Er is vermoedelijk een kolonie vleermuizen aanwezig in de westelijk gelegen woonbuurt. Reeds in 1990 vond F. van der Vliet bij de flat Zuidelijk Halfrond in de avondschemering een concentratie dwergvleermuizen [referentie van?]. Nader onderzoek leverde geen ontdekking van vleermuisschuilplaatsen op, maar de vleermuizenverblijfplaats is daar waarschijnlijk niet ver vandaan.

Vogels

Vogelonderzoek is uitgevoerd in 2006 (kader). Er werden in maart 2008 geen kraaiennesten gevonden en ook geen spechtenholten (Besteman en Kragten 2008).

Amfibieën

Het veld ten westen van de onderzoekslocatie is een aantal jaar geleden omgevormd tot moeras. Toen dit nog spaarzaam begroeid was hield zich er een kwaakkoor rugstreeppadden op. In 2008 is slechts één roepend mannetje gehoord, temidden van tientallen kwakende groene kikkers.

Vissen

Er zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen in de smalle sloten (ca. 1 meter breed) op de locatie aan de Machineweg. De enige aangetoonde vissoort is de blankvoorn. De soort zwom in de zuidwesthoek van het onderzochte gebied. Aan de noordkant van de sloot bevindt zich veel aangespoeld afval. De oevers van de sloot zijn hoog met een steil talud. Het talud is begroeid met ruigtekruiden. De sloot aan de zuidkant van het gebied is van hogere ecologische waarde.

Waarnemingen onderzoek 2006 (De Bakker *et al.* 2007a)

Vogels

Gebouw, loods en andere opstallen: geen broedvogels. Bosplantsoen: territoria van merel (4), winterkoning (2), zwartkop (2), tjiftjaf, koolmees (2), pimpelmees, houtduif, groenling, vink, heggenmus. Aanwezig: gaai, ekster, halsbandparkiet.

Vleermuizen

Er zijn geen vleermuisverblijfplaatsen op deze locatie gevonden. 1e bezoek: 5 tot 10 foeragerende dwergvleermuizen, 1 foeragerende ruige dwergvleermuis. 2e bezoek: 3 foeragerende dwergvleermuizen. 3e bezoek: 1 overvliegende ruige dwergvleermuis

Amfibieën

In het terrein zijn geen rugstreeppadden gevonden. Op de warme avond van 4 juni zijn geen rugstreeppadden gehoord. Tijdens de inventarisatieperiode was er op het terrein geen geschikt voortplantingswater (ondiepe plassen) voor deze soort aanwezig. In de sloot rond het plangebied komt de groene kikker voor.

Planten

Beschermde planten: niet waargenomen deze worden ook niet verwacht. Rode lijstsoort: niet waargenomen.

Overige beschermde soorten

In het grasveld komt de mol voor. Bij de loods is de penetrante lucht van de huisspitsmuis geroken.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

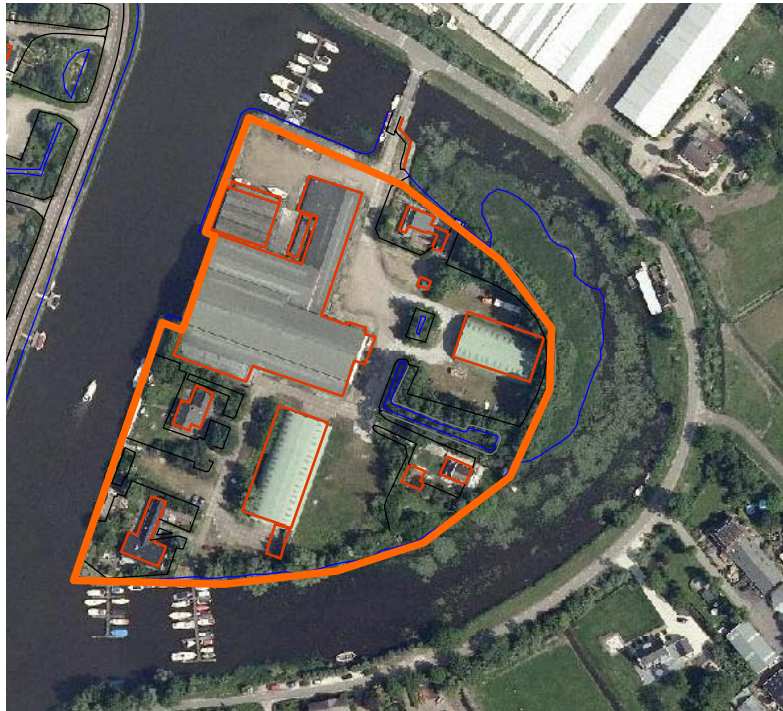
Afhankelijk van het inrichtingsplan kan een ontheffing voor vleermuizen nodig zijn. Als de groensingel gehandhaafd blijft lijkt een ontheffing niet nodig.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap/verwijder dan het groen in de wintermaanden na controle op nesten.

De rugstreeppad is aan te lokken. Voorkom dit door de locatie zo lang mogelijk begroeid te laten en eventueel amfibieënschermen te plaatsen vanaf het moment dat het terrein braak en kaal komt te liggen.

3.9 Amsteleiland (t.h.v. scheepswerf)

Kaart 3.9: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 27 mei, 23 juni, 27 augustus)

1e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

2e bezoek: 1 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

3e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

Vogels (bezoekdata: 30 april, 18 mei, 15 juni)

Territoria van: fuut, meerkoet (2), kraakeend, wilde eend, waterhoen, fazant, merel (3), fitis, tjiftjaf, winterkoning, heggenmus, kleine karakiet, mus, houtduif.

Volgens een van de bewoners is er onder een grote conifeer bij huisnummer 4 een braakbalplaats van ransuil. De ransuil broedt op het eiland (mondelinge mededeling M. Kuiper).

Amfibieën en overige dieren

In de afgesneden bocht van de Amstel houden zich groene kikkers op. In diverse jaren is door F. van der Vliet waargenomen dat in het voor- en najaar, bij mild, regenachtig weer, zich veel groene kikkers op de dijkweg Rondhoep West bevinden. Het lijkt erop dat de kikkers in de rivierbodem overwinteren en in het voorjaar naar de aangrenzende polder trekken.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: niet aangetroffen.

Het Amsteleiland bestaat uit:

- Enkele bedrijfsloodsen met verharde terreinen erom heen, bijvoorbeeld een voormalige scheepswerf, die nu in gebruik is als scheepsstalling met name voor pleziervaartuigjes. Behalve echte verharding zijn er lokaal puinige stukken met ruderaal begroeiing.
- Enkele woningen, waaronder wellicht een historisch interessante woning met tuinen. De tuinen zijn niet specifiek geïnspecteerd op planten.

-
- Ongeveer een halve hectare grasland met hier en daar opslag.
 - Twee kleine jachthavens.
 - Enkele sloten of greppels voor afwatering op het eiland en wellicht ook als riooloverstort. De sloot in het midden van het terrein is zeer vies. Aan het eind is er een pomp die het waterpeil laag houdt. Er is wel leven (vissen of kikkers) waargenomen. Er groeit liesgras en op de taluds voornamelijk brandnetel.
 - Bosachtig terrein rondom een vieze sloot en tussen het rietland en de loods in het noordoosten van het terrein.
 - Een spontaan gevormd rietland dat over gaat in de oevers.
 - Gedeeltelijk beschoeide en grotendeels onbeschoeide oevers met broekbosachtige begroeiing overgaand in het rietland, of met bosachtige begroeiing overgaand in verland rietland (onder de abelen in het noordoosten van de locatie).
 - In de afgesneden bocht van de Amstel bijna een volledige verlandingsreeks van openwater met waterlelie en gele plomp naar waterriet en verruigd rietland naar bos (helaas geen spontaan wilgenbos).

Conclusie en aanbevelingen

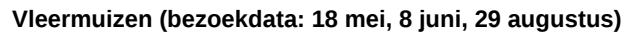
Voor de sloop van de opstallen is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Voordat er ingrepen op het Amsteleiland gaan plaats vinden en afhankelijk van deze ingrepen is nog aanvullend onderzoek nodig naar verschillende diersoorten of diergroepen:

- In elk geval is onderzoek nodig naar de ransuil. Hoe gebruikt dit dier het eiland? Het is verstandig tijdens dat onderzoek ook te zoeken naar nesten van grote bonte specht en zwarte kraai en andere jaarrond beschermde (vogel)nesten.
- Indien de moeraszone inclusief de zachte oevers in de afgesneden arm van de Amstel in takt blijft, is er geen verder onderzoek nodig naar waterspitsmuis. Bij ingrepen is wel onderzoek nodig. Waterspitsmuis is in nazomer 1998 niet zover er vandaan gevangen op begroeide stortsteenoever. De oevers van het eiland zijn grotendeels geschikt als biotoop.
- Bij werkzaamheden in oevers of water moet er onderzoek gedaan worden naar vissen. Bittervoorn, kleine modderkruiper en wellicht nog meer beschermde soorten kunnen er voorkomen.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap/verwijder dan het groen in de wintermaanden na controle op nesten. Houd rekening met ransuil. Het onderzoek naar die soort heeft mogelijk effect op dit advies. Stop de werkzaamheden indien er bezette nesten worden gevonden en schakel een deskundige in.

Kaart 3.10: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



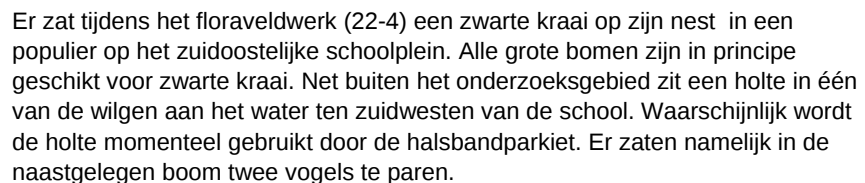
2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

Het territoriumhoudende mannetje vloog rond. Onduidelijk was waar de schuilplaats was. De behuizing van een zonnescherm komt het meest in aanmerking.

Vogels (bezoekdata: 15 april, 4 mei, 8 juni)

Territoria van: merel (2), winterkoning, zwarte kraai.

Aanwezig: heggemus, koolmees, ekster, halsbandparkiet.



Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen.

Op de locatie bij de Lindenlaan zijn geen beschermde vissoorten waargenomen. De enige aangetoonde vissoort is de rietvoorn. De vangst betrof een kleine school (ca. 30) met visbroed van deze soort.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** vele vierkante meters of enkele exemplaren in nagenoeg alle perken rondom de gebouwen. In het Augustinuspark langs de flat stengelloze sleutelbloem (4 pollen).

De binnenpleinen omgeven door de schoolgebouwen zijn verhard met her en der wat sierbeplanting en grote bomen. Lokaal is er gevelbegroeiing, bijvoorbeeld op het elektriciteitshuisje. Verder wordt het gebouw omgeven door verharde stukken met sierbeplanting (noordzijde), een gemengde zone van gazon, sierplantsoen, struweel en bosplantsoen. Bosplantsoen omgeeft de zuidzijde van het terrein en gaat over in het Augustinuspark met heembegroeiing (ook beschermde soorten, maar buiten het onderzoeksgebied). Rondom de flat ligt voornamelijk sierplantsoen met de relatief bijzondere soorten roze winterpostelein en citroenmelisse. Het water in het onderzochte gebied heeft een voornamelijk kale bodem met hier en daar wat begroeiing.

Conclusie

De onderzoeker vindt het twijfelachtig of de gevonden vleermuispaarplaats een succesvolle is. Aangezien er in de omgeving voldoende potentiële paarplaatsen zijn, heeft het verwijderen van deze waarschijnlijk ongeschikte paarplaats geen noemenswaardig effect op de vleermuispopulatie.

Het water en het aanliggende groen zijn voor vleermuizen een belangrijk foerageergebied. Het aantasten van dit gebied kan ontheffingsplichtig zijn. Ervan uitgaande dat de waterloop en het groen daarlangs behouden blijven, is geen ontheffingsaanvraag nodig voor vleermuizen.

Er is **ontheffingsaanvraag nodig** als exemplaren **daslook** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen. We gaan er vanuit dat het Augustinuspark niet wordt aangetast en de sleutelbloemen dus ongemoeid gelaten worden.

Aanbevelingen

Gezien de grote bomen op en om de locatie en de holten in een boom net buiten het onderzoeksgebied, is het verstandig de locatie in de wintermaanden te controleren op holten van grote bonte specht.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap of verwijder het groen/bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de sloop, maar na controle op nesten, eventueel aanwezige nestkasten en gevelbegroeiing zoals klimop. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

3.11 Notenlaan 4-8/ Appellaan 6

Kaart 3.11: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 18 mei, 8/9 juni, 29 augustus)

1e bezoek: 3 foeragerende gewone dwergvleermuizen: 2 bij de waterloop ten noorden van de school, 1 bij de toegang van het schoolplein aan de Notenlaan.

2e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen: 1 bij de waterloop aan de noordzijde, 1 boven het schoolplein.

3e bezoek: 2 foeragerende gewone dwergvleermuizen: 1 in de noordoosthoek van het terrein, 1 boven het schoolplein.

Vogels (bezoekdata: 18 mei, 9 juni)

Territoria van: merel (2), houtduif (2), koolmees, roodborst.

Aanwezig: kauw, ekster.

Amfibieën en overige dieren

Op 29 augustus werden 2 foeragerende egels waargenomen: 1 aan de noordzijde van de school en 1 op het schoolplein. Er is geen visonderzoek uitgevoerd omdat werd verwacht dat er in het aangrenzende water geen werkzaamheden gaan plaatsvinden. Bovendien leverde visonderzoek in de omgeving, op de locatie Lindenlaan (zie 3.10), geen beschermde soorten op. Beschermde vissoorten worden dus niet verwacht.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: geen.

Het schoolplein is verhard met stenen bakken met sierplantjes en een boom. Verder liggen er sierplantsoenen. Rondom de gymzaal is de begroeiing ruig en verwilderd. Het plantsoen aan de noordzijde van de gymzaal is compleet kaal, door spelende kinderen, op de iepen en andere bomen na. Het groen langs het water ten noorden van de scholen oogt natuurlijker.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen en de ontwikkeling van deze locatie is geen ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

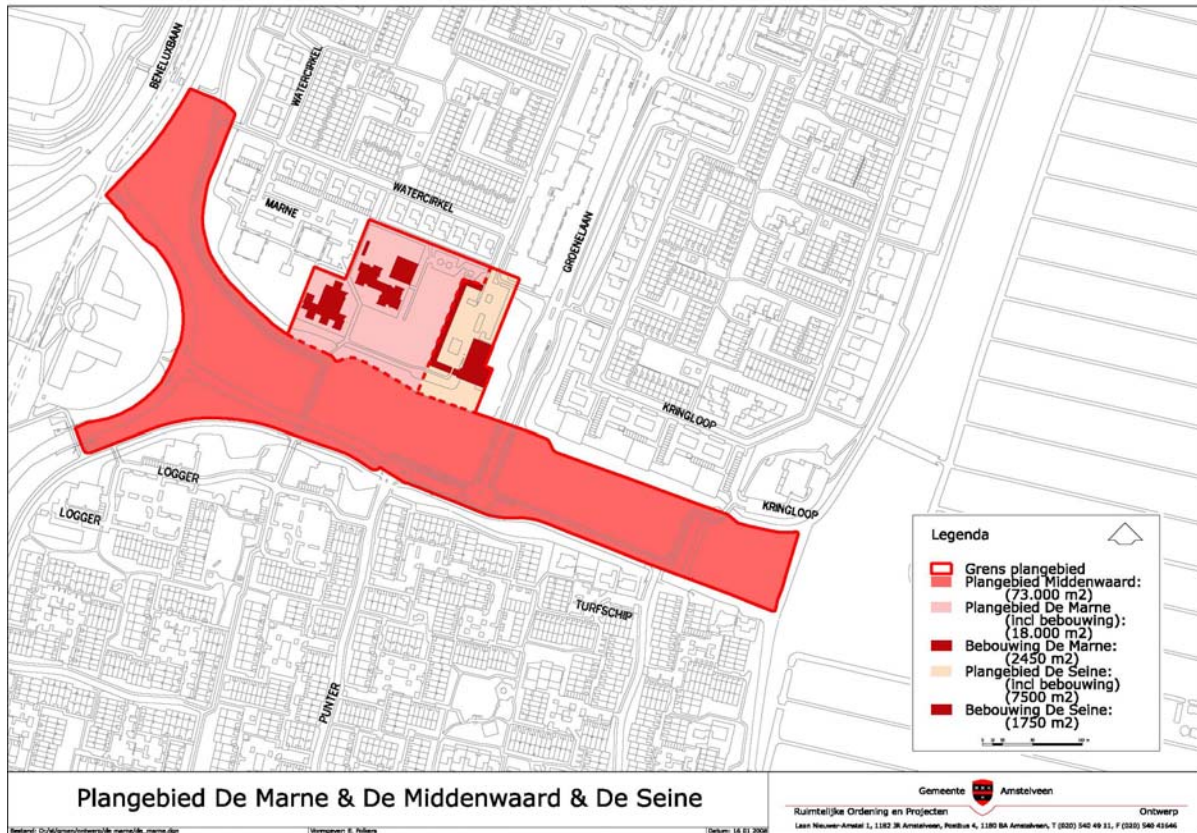
Aanbevelingen

In verschillende grote bomen in de buurt van de onderzoekslocatie zijn spechtholten aangetroffen (Benderslaan, Startbaan) een nadere inspectie in de winterperiode is aan te bevelen.

Behoud het aanwezige groen. Indien dit niet kan, kap of verwijder het groen/bosplantsoen in de wintermaanden na controle op nesten. Verwijder voor de sloop, maar na controle op nesten, eventueel aanwezige nestkasten en gevelbegroeiing zoals klimop. Als broedsels worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

3.12 Marne/Middenwaard (incl. Marne 127-132)

Kaart 3.12: Het rode kader geeft het onderzocht gebied globaal aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 18 mei, 5/6 juli, 28 augustus)

1e bezoek: ca. 10 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

2e bezoek: ca. 10 foeragerende gewone dwergvleermuizen.

3e bezoek: minstens 13 foeragerende gewone dwergvleermuizen en 2 foeragerende ruige dwergvleermuizen.

Alle vleermuizen zijn aangetroffen in het gedeelte begrensd door Groenelaan, Watercirkel, Marne en de groensingel langs het ongebruikte wegtalud. Aan de zijde van het wegtalud en langs de Beneluxbaan zijn geen vleermuizen waargenomen.

Begin juli werd door een bewoner aan de zuidzijde van Watercirkel melding gemaakt van een vleermuisje in een woning. Dit bleek een pas vliegvlugge gewone dwergvleermuis te zijn. Speurwerk in de omgeving bracht aan het licht dat een kolonie gewone dwergvleermuizen was gevestigd in de zuidgevel van het flatgebouw Aquarius, aan de oostzijde van Watercirkel. Dit is vlak bij de onderzoekslocatie. De vleermuizen benutten open stootvoegen om de muurspouw op de grens van de 1e en 2e woonlaag binnen te komen.

Vogels (bezoekdata: 15 april, 4 mei, 22 mei)

Territoria van: houtduif (2), zwarte kraai, koolmees, tijaft, boomkruiper, winterkoning(3), merel (3), zanglijster.

Aanwezig: ekster, putter.

De meeste broedterritoria bevinden zich in de noordelijke singel en het terrein rond het schoolgebouw. Bij de singel is het niet altijd duidelijk of juist daar wordt gebroed of in het aangrenzend groen aan de overzijde van de sloot.

In de noordoostpunt van het onderzoeksgebied, aan Seine, staat een populier met een kraaiennest en waarschijnlijk ook met een holte. In het oostelijk bosplantsoen staan populieren met een kraaiennest. Er staat een els (gauwe of witte) met een holte. Het is onduidelijk of de holte in gebruik is en door welke soort. Boven het onderzoeksgebied cirkelde op 22 april een buizerd. Het nest is niet gevonden, maar het dier kan gebruik maken van oude kraaiennesten.

Amfibieën en overige dieren

Op het talud van de Beneluxbaan lag op 15 april een dode mol.

Vissen

Aan de oostkant van het onderzoeksgebied, direct tegen de polder aan is een kleine modderkuiper gevangen. Dit is een beschermde soort volgens tabel 2 van het ministerie van LNV (LNV 2005). Verder zijn twee rietvoorns gevangen, respectievelijk tussen plangebied de Seine en de Groenelaan en aan de zuidzijde van plangebied de Marne.

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: **daslook** vele vierkante meters ($> 1000 \text{ m}^2$) in de bosplantsoenen, dotterbloem enkele exemplaren, **ruigklokje** langs het bosplantsoen aan de Logger. Rode lijstsoort: agrimonie (welriekende of gewone), grote centaurie, kleine ratelaar en wellicht nog andere uitgezaaide soorten.

De sloot langs de noordkant van het gebied is beschoeid en heeft een lage oever. De zuidkant van die sloot is veelal begroeid met bomen en ruigtekruiden. De sloot aan de zuidkant van het gebied heeft een directe verbinding met de polder aan de oostkant. Deze sloot was recent gebaggerd waardoor water- en oeverplanten nog geen kans hadden zich te ontwikkelen. Vrijwel de enige waterplanten waren waterlelies.

School en zorgcomplex aan Marne en Seine:

Tussen de schoolgebouwen en garageboxen bij deze ontwikkellocatie ligt een slordig park dat bosachtig aandoet. Het paadje aan de noordzijde van de schoolgebouwen herbergt onder meer zeer veel daslook, heksenkruid en schaduwkruid. Langs de vijverpartij in het zuiden groeit ruig gras met Kaukasische en gewone berenklauw en veel smeerwortel. Aan het water staan enkele dotterbloemen. De schoolgebouwen ogen zelf redelijk onderhouden, waardoor er niet veel mogelijkheden lijken te zijn voor vleermuizen.

Zandlichaam en wegen langs Beneluxbaan, Gondel en Turfschip:

Het zandlichaam is over het algemeen begroeid met ruige vegetatie (grote vossesaaier, gewone berenklauw, fluitenkruid, brandnetel, kleeftuig en kraailook). Hier en daar zijn afwijkende plekken met blijkbaar een ander microklimaat en andere planten. Er is bijvoorbeeld een plek met wilgen en groot hoefblad. Er zijn schrale plekken en plekken met een soortenrijkere graslandvegetatie en natte plekken met russen. Soorten die daar gevonden zijn: Jacobskruid, gewone margriet, zwenkgras, scherpe boterbloem, grote centaurie. In het noordwestelijke deel van het zandlichaam groeit op het talud tegen het bosplantsoen aan veel agrimonie. Tijdens het zomerbezoek was de plek gemaaid en kon niet met zekerheid onderscheid gemaakt worden tussen de gewone en welriekende agrimonie.

Taluds langs het zandlichaam begroeid met bosplantsoen en aansluitende bermen:

In het bosplantsoen op de taluds groeien beschermde soorten. In het noordwesten heel veel daslook. In het zuidwesten langs de Logger is heembegroeiing aanwezig met onder andere longkruid, bosanemoon, kleine maagdenpalm,

schaduwkruid, kruipend zenegroen en ruig klokje. Het bosplantsoen in het noordoosten van het onderzoeksgebied (ten oosten van de Groenelaan) oogt natuurlijker en wilder zonder aangebrachte kruiden. Er lopen geen paden langs en er lijken zeer veel vogels aanwezig te zijn. Bij de Logger ligt net buiten het onderzoeksgebied een vochtige berm met kleine ratelaar, boswederik, beemdooievaarsbek en andere soorten.

Een berm langs het Turfschip is recent omgewoeld. Er zijn soorten zoals grijskruid, bolderik, korenbloem, gele ganzenbloem, teunisbloem en klaproos ingezaaid die niet bij elkaar en niet bij het biotoop passen. Het ziet er zeer onnatuurlijk uit. Ook langs de Groenelaan, buiten het onderzochte gebied, is dit 'pretmengsel' gezaaid. Er is geen volledige opname gemaakt omdat dat te veel tijd vraagt.

Conclusie

Voor de sloop van de opstallen is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Het water en het aanliggende groen zijn een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen. Het aantasten van dit gebied kan ontheffingsplichtig zijn. Ervan uitgaande dat de wateren en een behoorlijke groenstrook daarlangs behouden blijven, is geen ontheffingsaanvraag nodig voor vleermuizen.

Er is ontheffingsaanvraag nodig als bomen met spechtenholten bij de ingrepen sneuvelen.

Er is **ontheffingsaanvraag nodig** als exemplaren **daslook** en/of **ruigklokje** door de ingreep verdwijnen of als hun groeiplaats wordt aangetast zodat ze verdwijnen.

Aanbevelingen

Er zijn twee bomen met holten gevonden en ook nest van zwarte kraai.

Aanvullend onderzoek naar spechtenholten en nesten van zwarte kraai en buizerd wordt aanbevolen.

Probeer natuurlijk ogende (heem)vegetaties te behouden door kleinschalig gericht beheer. Voorkom het uitzaaien van akkerkruidenmengsels in bijvoorbeeld omgewerkte bermen. Laat de bermen zelf herstellen of handhaaf het beleid van gericht inzaaien uit de eigen zaadbank. Kies soorten die bij de omgeving of bij het nieuw gecreëerde biotoop passen.

3.13 ROC, Zetterij

Kaart 3.13: Het oranje kader geeft het onderzocht gebied aan.



Vleermuizen (bezoekdata: 18 mei, 5/6 juli, 28 augustus)

1e bezoek: 1 foeragerende gewone dwergvleermuis bij de zuidwesthoek boven de sloot bij het scoutinggebouwtje.

2e bezoek: geen vleermuizen waargenomen.

3e bezoek: 1 foeragerende gewone dwergvleermuis in de hoek van het parkeerterrein bij de Beneluxbaan.

Het betreft lage gebouwen die ongeschikt lijken als vleermuisverblijfplaats.

Vogels (bezoekdata: 6 mei, 21 mei, 14 juni)

Territoria van: ekster, zwartkop, merel, winterkoning, huismus, bosrietzanger.

Aanwezig: gaai, scholekster.

De bosrietzanger werd alleen op 21 mei gehoord. Dat was in de rietkraag van de sloot aan de westzijde. Het is niet zeker dat de soort hier ook gebroed heeft. Een roepende fazantenhaan werd gehoord in de braakliggende strook ten westen van de onderzoekslocatie. Scholeksters hebben vermoedelijk op het dak van één van de gebouwen gebroed.

Amfibieën en overige dieren

Geen waarnemingen. Er is geen visonderzoek uitgevoerd omdat werd verwacht dat er in het aangrenzende water geen werkzaamheden gaan plaatsvinden (zie aanbevelingen).

Planten en locatiebeschrijving

Beschermde planten: zeer veel kleine maagdenpalm in de plantsoenen rondom de school. **Daslook** groeit in de berm van Zetterij ter hoogte van het sportpark en kan zich uitbreiden naar de locatie.

Het schoolgebouw lijkt weinig kansen te bieden voor vleermuizen. Er zijn weinig gaten of ruimten waargenomen. Wel kunnen er ruimten zijn bij regenpijpen en

dergelijke. De school heeft wel een plat dak waarop sommige vogelsoorten kunnen broeden, bijvoorbeeld visdiefjes die enige tijd boven de school vlogen. Lokaal groeien tegen de gevel gevelplanten zoals klimop en clematis.

De openbaar toegankelijke delen voor het schoolterrein bestaan uit struweel met bomen en een dichte ondergroei. Opvallende soorten in de ondergroei waren kleine maagdenpalm en lieve vrouw bedstro. Daarnaast groeiden er tal van andere soorten. Door de dichte structuur maakte het groen toch een vrij ruige indruk. Er was ook een ruderaal deel, langs Zetterij, met veel tuinafval. Langs het water groeide een hoog struweel op een stijl talud.

In de school is een kleine binnentuin met voornamelijk groenblijvende heesters. Het lijkt alsof het zaagsel uit de werklokalen verspreid wordt in deze binnentuin. Met name hier, maar ook elders langs het gebouw, staan rattenvallen met gif. Ten westen en zuiden van de school ligt een (voormalig?) sportveld met een verwaarloosd verhard basketbalterreintje en een vreemde plek met rommel zoals bureaustoelen en een container. Langs het basketbalveld groeit een soms dubbele rij Italiaanse populieren. Daartussen staan vele grote potten met buxusplanten. Ook liggen er vele lege potten en ligt er tuinafval en andere rommel. Er is nauwelijks ondergroei, maar onder de aangetroffen soorten waren hertshooi, chichorei, kompassla en akkermelkdistel, naast kleeftkruid en grote brandnetel.

Het scoutingterrein (buiten onderzoeksgebied) lijkt een goed onderhouden, open, bosachtig terrein met gazon en speelbos.

Het grasland en opslagterrein ten westen van de school en ten noorden van het scoutingterrein (buiten het onderzoeksgebied) is een redelijk soortenrijk grasland. Het bevat soorten die aan ouderwetse agrarische graslanden doen denken zoals grote vossestaart, kropbaar, ruwbeemdgras, glanshaver, pinksterbloem, maar ook verruigingssoorten als brandnetel en zuring. Het is rommelig rond het opslagterrein.

De sloot tussen de school en het scoutingterrein is een soortenarme sloot met riet. Beide oevers lijken te verruigen. Er ligt oud maaisel waarop brandnetels gaan groeien. In de sloot achter de Italiaanse populieren is een karper gezien.

Conclusie en aanbevelingen

Voor de sloop van de opstallen op deze locatie is geen ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig als de aanbevelingen worden opgevolgd.

Op het dak van het schoolgebouw hebben mogelijk scholeksters gebroed. Sloop daarom buiten het broedseizoen in de voor vogels meest veilige periode van december t/m februari. Evengoed dient het gebouw op nesten te worden gecontroleerd. Voor het groen rond de school (bomen, struiken, gevelbegroeiing, nestkasten, enz.) geldt ook dat het bij voorkeur tussen december en februari moet worden verwijderd. Door het onvoorspelbare broedgedrag van merel en houtduif is het nodig om het groen voor verwijdering altijd op bezette nesten te controleren. Indien bezette nesten worden aangetroffen, volg dan de stappen uit hoofdstuk 4.

Daslook groeit vlakbij in de plantsoenen langs de Zetterij. Het kan zich gemakkelijk uitbreiden naar het plangebied. Let er bij start van de werkzaamheden dus op dat de soort zich inmiddels niet heeft gevestigd en vraag zonodig een ontheffing aan.

In het onderzoeksgebied zijn voor spechten potentieel geschikte bomen aanwezig. Een nadere inspectie in de winterperiode is aan te bevelen.

Als water of oevers worden vergraven, dan moet er onderzoek gedaan worden naar vissen.

3.14 Startbaan Amstelveen college (PIA)

Kaart 3.14: Startbaan Amstelveen college (PIA). Het oranje kader geeft het onderzochte gebied globaal aan. z = zwanebloem, d = daslook, w = brede wespenorchis, * stukje met aanplant beschermde en rode lijstsoorten. Het paarse kader geeft het onderzochte gebied in 2006 aan.



De resultaten van en conclusies over andere groepen dan vissen zijn beschreven in Besteman 2008a en 2008b in prep., Besteman en Kragten 2008 en De Bakker *et al.* 2007b.

Aanvullend visonderzoek

Wateren in de (wind)singels langs de randen van het sportpark:

Het water is zeer ondiep met waarschijnlijk zeer veel slib/organisch materiaal. Water- en oeverplanten waren afwezig. Het water lijkt ongeschikt voor vissen. Er is niet bemonsterd omdat de wateren in verbinding staan met de iets geschiktere wateren in het sportpark.

Smalle wateren midden in het sportpark al dan niet aan één of twee kanten met windsingel, dus grotendeels beschaduwd:

Het water is vrij ondiep met slib/organisch materiaal. Het bevat veel tot zeer veel darmwier/flab, maar geen andere waterplanten op een enkele sterrekroos na. Er is weinig oevervegetatie. Slechts lokaal komt riet voor en op minder beschaduwde plaatsen waterbiesveldjes of grassen (fioringras en liesgras) en zwanenbloem, maar minder dan in 2007 (De Bakker *et al.* 2007b). Op één deel zonder singels ziet het water er minder slecht uit dan in de rest van de wateren en is er oevervegetatie aanwezig. De aangetroffen soorten zijn: paddenvissjes, wat indiceert dat er weinig vis aanwezig is, waterpissebed, platte duikerwants en enkele andere macrofaunasoorten (kreeft). In de sloot tussen het onderzoeksterrein en aansluitende sportpark in het oosten werd een karper waargenomen.

De bredere wateren midden in het sportpark zijn grotendeels beschaduwd door bosjes/bomen. Het water heeft een diepte van ongeveer 0,7 - 1 meter en bevat slib/organisch materiaal. Met uitzondering van zeer veel darmwier/flab heeft het water geen watervegetatie en groeit er weinig oevervegetatie (zie smalle wateren). De aangetroffen soorten zijn vissenbroed spec, waterpissebed, libellenlarve en

enkele andere macrofaunasoorten. Er zijn er veel dode zoetwatermossels aangetroffen, maar geen levende exemplaren.

Conclusie voor het hele park

- beschermde vissoorten zijn niet waargenomen;
- er zijn beschermde amfibielarven van waarschijnlijk gewone pad aangetroffen. Deze soort staat in tabel 1 van het ministerie van LNV (LNV 2005) en is vrijgesteld van ontheffing;
- de aangetroffen macrofauna is arm (weinig individuen), maar indiceert desondanks dat de waterkwaliteit niet zeer slecht is. De delen waar niets werd aangetroffen zijn wel slecht. Wellicht was dit deels te wijten aan de extreem droge omstandigheden in het voorjaar van 2008.

Aanbevelingen

Het verwijderen van de grote hoeveelheid organisch materiaal uit de wateren kan de situatie verbeteren. Oktober is de beste tijd om dat werk uit te voeren.

Waarnemingen uit: De bakker *et al.* 2007b en Besteman en Kragten 2008

Vogels

Gebouwen: geen broedvogels.

Bosplantsoen bij het gebouw van de hockeyclub: territoria van merel, pimpelmees (in nestkast), koolmees, winterkoning, roodborst, ekster (nest in boom), meerkoet (nest in water), grote bonte specht, wilde eend. Aanwezig: houtduif, halsbandparkiet.

Bosplantsoen langs de Sportlaan: territoria van merel (4), koolmees (4), heggenmus, winterkoning, tijtjaf, zwartkop, roodborst, boomkruiper (2), vink (2), houtduif (2), waterhoen, groene specht. Aanwezig: halsbandparkiet.

Bosplantsoen langs de Startbaan: territoria van merel (4), koolmees (2), winterkoning (2), tijtjaf (2), houtduif. Aanwezig: roodborst, wilde eend.

Bosplantsoen langs Wimbledonpark: territoria van merel (3), koolmees (2), pimpelmees (2), meerkoet (nest in sloot), waterhoen, winterkoning (2), roodborst, heggenmus. Aanwezig: zwarte kraai.

Bosplantsoen aan de kant van de Van der Hooplaan: territoria van merel (3), koolmees (2), tijtjaf, winterkoning (2), zwartkop. Aanwezig: gaai, staartmees.

Bosplantsoenen en sportvelden binnen het park: territoria van merel (4), koolmees (2), pimpelmees (2), kauw (2) (in 2 nestkasten in het bosplantsoen bij het rugbyveld), ekster (2), holenduif, scholekster (2), wilde eend. Aanwezig: torenvalk, zwarte kraai.

Spechtholten: In het bosplantsoen achter de kantine van de hockeyvereniging zijn vele spechtholten aangetroffen in een deels afgestorven wilg. De uitwerpselen aan de randen van enkele hopen duiden erop dat deze hopen in het broedseizoen van 2007 nog zijn gebruikt. De hopen kunnen gebruikt zijn door grote bonte specht of andere vogelsoorten. De tweede locatie is in een singel die bijna noord-zuid loopt. Daar staat een berk met spechtholten.

In de singel aan de noordzijde (Sportlaan) staat ter hoogte van de Notenlaan één boom (populier) met holten, ter hoogte van het rugbyveld staan 2 (afgestorven) wilgen en een populier met spechtholten. Ook de andere populieren in dit stuk kunnen holten bevatten door de hoogte van de bomen was dit niet helemaal goed te zien. In gazon aan het Wimbledonpark staan 3 wilgen met ieder meerdere holten en een afgestorven berk waarvan onduidelijk is of er holten inzitten. Deze boom is erg laag dus misschien niet meer geschikt. De laanbomen langs de Sportlaan lijken soms holten te vertonen op plaatsen waar takken zijn afgezet. Omdat deze bomen buiten het onderzoeksgebied vallen is geen verdere inspectie verricht. Ook buiten het plangebied, op de hoek van de Startbaan en de Van der Hooplaan staat nog een wilg met spechtholten.

Vleermuizen

In het clubgebouw van de rugbyclub en het bosje bij de hockeyclub zijn geen vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen.

1e bezoek: 1 foeragerende ruige dwergvleermuis bij de rugbyclub.

2e bezoek: 2 foeragerende dwergvleermuizen bij de rugbyclub en 10 tot 15 langsvliegende dwergvleermuizen bij de hockeyclub. Langs het gebouw van de hockeyclub vlogen deze dwergvleermuizen in westelijke richting waarschijnlijk terug naar hun kolonieplaats. Het opsporen van de kolonieplaats viel buiten dit onderzoek.

3e bezoek in de paartijd: slechts 1 overvliegende dwergvleermuis bij het rugbygebouw waargenomen.

Planten

Beschermde planten: daslook, gulden sleutelbloem en stengelloze sleutelbloem en zomerklokje.

4 Conclusies en aanbevelingen

Per locatie zijn de specifieke conclusies en aanbevelingen in het vorige hoofdstuk opgenomen. Een overzicht hiervan staat in onderstaande tabel. De precieze uitwerking en aanbevelingen zijn beschreven in de betreffende paragraaf in hoofdstuk 3. Voor de ingreep dient bijna altijd gecontroleerd te worden op broedende vogels (zie 4.1). Dit onderzoek is niet in de tabel genoemd.

Na de tabel volgen per diergroep vuistregels waar bij de werkzaamheden rekening mee gehouden moet worden. Ook dient de algemene zorgplicht altijd in acht te worden genomen (artikel 2 Flora- en faunawet).

Tabel 4.1: Overzicht per locatie van de conclusie 'Is er een ontheffingsaanvraag nodig?'. De derde kolom geeft aan of vervolgonderzoek nodig is en vermeldt eventuele aandachtspunten. Controle op bezette nesten moet bijna overal en staat niet in de tabel. Als onderzoek naar spechtenholten wordt uitgevoerd is het verstandig ook naar andere jaarrond beschermde nesten te zoeken. Ook dit staat niet in de tabel. De tabel gaat ervan uit dat er niet volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wordt er wel aan toonbaar volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt, dan is geen ontheffing nodig voor de gevonden planten, kleine modderkruiper en grote bonte specht.

locatie	paragraaf	Vervolgonderzoek nodig? Evt. aandachtspunten	Ontheffingsaanvraag nodig?
Roelof Venemaschool, Laan Rozenburg 15- 17	3.1	als grote bomen sneuvelen: ja, naar spechtholten	• daslook: Ja • vleermuizen: nee • specht: afh. v. onderzoek en ingreep • vis: n.v.t.
Van Heuven Goedhartlaan 933	3.2	als grote bomen sneuvelen: ja, naar spechtholten Let op mogelijk vleermuiswinterverblijf in flatgebouw!	• daslook: Ja, ruig klokje afh. v. ingreep • vleermuizen: nee (let op flatgebouw) • specht: afh. v. onderzoek en ingreep • vis: nee
Zonnestein 66	3.3	afhankelijk van ingreep naar: vissen	• planten: nee • vleermuizen: nee, mits waterloop met begroeiing blijft • specht: nee, mits spechtbomen en bosplantsoen blijven • vis: afh v. ingreep en onderzoek
Amstelveencollege, Tulpenburg (PIA)	3.4	nee	• planten: nee • vleermuizen: nee • specht: nee, mits spechtbomen blijven • vis: nvt
Lelyplantsoen	3.5	afhankelijk van ingreep naar: vissen	• daslook: afh. v. ingreep • vleermuizen: nee, mits waterloop met begroeiing blijft • specht: nee, mits spechtbomen blijven • vis: afh v. ingreep en onderzoek
Klaasje Zevensterstraat 67	3.6	afhankelijk van ingreep naar: vleermuizen	• daslook en zomerklokje afh. v. ingreep • vleermuizen: afh. v. ingreep en onderzoek • specht: nee • vis: nvt
Uilenstede oost	3.7	afhankelijk van ingreep naar: vleermuizen spechtholten.	• daslook Ja • vleermuizen: afh. v. ingreep • specht: afh. v. onderzoek en ingreep • vis: nee
Machineweg	3.8	nee zie aanbeveling rugstreeppad!	• planten nee • vleermuizen: afh. v. ingreep • specht: nee • vis: nee

vervolg op volgende pagina

Locatie	paragraaf	Vervolgonderzoek nodig? Evt. aandachtspunten	Ontheffingsaanvraag nodig?
Amsteleiland	3.9	ja, naar ransuil afhankelijk van ingreep naar: spechtenholten kraaiennesten waterspitsmuizen vissen	- planten nee - vleermuizen: nee - specht: afh. v. onderzoek - ransuil ja afh. v. onderzoek en ingreep - vis: afh. v. ingreep en onderzoek - zoogdieren afh. v. ingreep en onderzoek
Lindenlaan 315-323	3.10	als grote bomen sneuvelen: ja, naar spechtholten	- daslook Ja - vleermuizen: afh. v. ingreep - specht: afh. v. onderzoek en ingreep - vis: nee
Notenlaan 4-8/ Appellaan 6	3.11	als grote bomen sneuvelen: ja, naar spechtholten afhankelijk van ingreep naar: vissen	- planten nee - vleermuizen: nee - specht: afh. v. onderzoek - vis: afh. v. ingreep en onderzoek
Marne/Middenwaard	3.12	Als bosplantsoen en of grote bomen sneuvelen: ja, naar spechtholten en nesten van zwarte kraai en buizerd.	- daslook Ja; ruig klokje afh.v. ingreep - vleermuizen: afh. v. ingreep - specht: afh. v. onderzoek en ingreep - buizerd afh. v. onderzoek - vis ja (kleine modderkruiper)
ROC, Zetterij	3.13	Als bosplantsoen en of grote bomen sneuvelen: Ja, naar spechtholten afhankelijk van ingreep naar: vissen let op: daslook vlakbij!	- planten nee - vleermuizen: nee - specht: afh. v. ingreep en onderzoek - vis: afh. v. ingreep en onderzoek
Startbaan Amstelveen college (PIA)	3.14	nee blijf alert op vestiging torenvalk	- daslook Ja; zomerklokje stengellose sleutelbloem, gulden sleutelbloem afh.v. ingreep - vleermuizen: afh. v. ingreep - spechten: ja - vis: nee

Tabel 4.1 (vervolg)

4.1 Conclusies en aanbevelingen vogels

Rond of op bijna alle onderzochte locaties zijn territoria van algemene bos- en struweelvogels of gebouwbroeders gevonden. Lokaal broedden enkele watervogels (wilde eend, waterhoen, meerkoet) in de groenvoorziening of in de aangrenzende sloten en vijvers.

Sloop van gebouwen dient plaats te vinden op een moment dat er geen vogels broeden. De beste periode is **november t/m februari**. Er wordt geadviseerd voorafgaand aan de sloop altijd het dak en holten in het gebouw op bezette nesten te controleren.

Broedgevallen in schoolgebouwen kunnen worden voorkomen door op een moment dat er geen vogels broeden de toegangen voor vogels af te sluiten en eventueel planten of nestkasten van de gevels te verwijderen.

De nestholten van ondermeer de grote bonte specht zijn jaarrond beschermd (Van Heusden en Vreugdenhil 2006). Voor het ongeschikt maken van de nestholte, bijvoorbeeld door kap van bomen, is een ontheffing vereist. Indien er voor de ontwikkeling van een locatie volwassen bomen moeten verdwijnen, dienen deze op **nestholten van de grote bonte specht te worden gecontroleerd**. Dit is alleen goed mogelijk in de winterperiode, als er geen blad aan de bomen zit.

Behoud de groenvoorziening rondom de gebouwen. Wanneer dit niet kan, moet de begroeiing verwijderd worden op een moment dat er geen vogels broeden. De **veiligste periode is november t/m februari**, maar ook dan dient op de aanwezigheid van bezette nesten te worden gecontroleerd.

Indien **voor of tijdens de werkzaamheden bezette nesten** worden aangetroffen, moeten direct de werkzaamheden worden gestopt. Ontheffing is voor broedvogels bijna nooit mogelijk. Wacht tot het broedsel is uitgevlogen.

4.2 Conclusies en aanbevelingen vleermuizen

- Er zijn binnen de plangrenzen die Amstelveen aan ons verstrekte geen vleermuiskolonieplaatsen gevonden. Bij Klaasje Zevensterstraat is hiervoor nog extra onderzoek nodig.
- Op twee locaties (Uilenstede en Lindenlaan) zijn paararteritoria gevonden. Bij Uilenstede is afhankelijk van de ingrepen extra onderzoek nodig.
- In 2007 is bij Amstelveen College startbaan een trekroute gevonden (de Bakker *et al.* 2007b). Afhankelijk van de ingreep blijven voldoende alternatieven voor de vleermuizen over.
- Regelmatig zijn er foeragerende vleermuizen bij de groenvoorziening op en rond de locaties waargenomen. Op de meeste locaties zijn er geen aanwijzingen dat het belangrijke foerageergebieden betreft. Bij (binnen of vlak naast het onderzoeksgebied) Zonnestein 66, Lelyplantsoen, Uilenstede, Lindenlaan en Marne/Middenwaard zijn wel belangrijke foerageergebieden gevonden. Het is afhankelijk van de ingrepen of deze locaties voor vleermuizen worden aangetast.
- Over het algemeen worden de groenvoorzieningen door vleermuizen gebruikt als onderdeel van de uitgebreide groenstructuur van Amstelveen. Als geheel genomen blijft die groenstructuur intact en zijn er door de ingrepen geen belangrijke effecten te verwachten.

LET OP: Ondanks zorgvuldig onderzoek kunnen onverwacht vleermuizen worden gevonden. Indien **voor of tijdens de werkzaamheden** vleermuizen worden aangetroffen:

- stop de werkzaamheden;
- schakel direct een deskundige in voor opvang van de vleermuizen en het begeleiden voor het hervatten van de werkzaamheden;
- neem zo snel mogelijk contact op met Dienst Regelingen voor de aanvraag van een ontheffing.

4.3 Conclusies en aanbevelingen overige dieren: zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen

Op de locatie Marne/Middenwaard is kleine modderkruiper gevonden. Bij werkzaamheden in/aan water of watergangen is ontheffing voor de kleine modderkruiper vereist, tenzij gewerkt wordt via een goedgekeurde gedragscode.

Er zijn geen streng beschermde zoogdieren, amfibieën of reptielen gevonden. Er is dus geen ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet nodig. Vanuit de zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) is het nodig lijden van dieren zoveel mogelijk te voorkomen. **Voer grond- en waterwerkzaamheden daarom altijd richting geschikt leefgebied uit**, zodat dieren kunnen vluchten. Dit geldt ook voor andere algemene grondgebonden dieren.

4.4 Conclusies en aanbevelingen planten

Voor beschermde plantensoorten uit tabel 2 van het ministerie van LNV (LNV 2005) is **ontheffingsaanvraag** nodig, tenzij er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Op de verschillende locaties gaat het om daslook en ruig klokje. Daarnaast komen ook zomerklokje en diverse soorten sleutelbloemen voor, maar die zijn overduidelijk aangeplant en niet natuurlijk. We raden desondanks aan ze mee te nemen in de ontheffingsaanvraag. Ontheffing voor de beschermde soorten brede wespenorchis, zwanebloem en gewone vogelmelk is niet nodig. Deze soorten staan in tabel 1 van het ministerie van LNV (LNV 2005) en vallen onder de vrijstelling.

Literatuur

- Besteman B. 2008a. notitie 'Natuur tussen All Sports en van der Hooplaan'. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- Besteman B. 2008b in prep. Advies voor behoud spechtenhabitat op locatie Amstelveen College, Startbaan. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- Besteman B. en Kragten S. 2008. Inventarisatie van spechtenholten en kraaiennesten op enkele locaties in Amstelveen en aanvullend voorjaarsbezoek flora: winter 2007/2008. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- De Bakker N., Besteman B. en Hoogenhout R. 2005a. Risicoschatting flora en fauna PIA. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- De Bakker N., Besteman B. en Hoogenhout R. 2007a. Onderzoek beschermde flora en fauna PIA 1 – Amstelveen: Onderzochte locaties 2006. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- De Bakker N., Besteman B. en Hoogenhout R. 2007b. Beschermde flora en fauna PIA1 en andere locaties – Amstelveen 2007. b&d Natuuradvies in opdracht van gemeente Amstelveen.
- Van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- LVN 2005. Toelichting tabellen Flora- en faunawet. d.d. 16-06-2005 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Gedownload van: <http://www9.minlnv.nl> op 22-09-2005
- Van der Meijden R. 1996. Heukels' Flora van Nederland. 22ste druk. Wolters Noordhoff, Groningen.
- Van Heusden W.R.M. en Vreugdenhil S.J. 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Versie: 1.0 (werkkader intern) Datum: 31 oktober 2006. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht

Beschermde flora en fauna op diverse locaties -PIA- in Amstelveen 2008

